

The logo for the CDA (Christian Democratic Appeal) party, consisting of the letters 'CDA' in a bold, green, sans-serif font.

Texel

Vertrouwen in mensen

Verkiezingsprogramma 2006-2010

Secretariaat:
Haffelderweg 10
1791 AS Den Burg
Tel: 0222-314021

Verkiezingsprogramma 2006-2010

Inhoud

Inleiding	pag. 3
1 De diversiteit van de economie is belangrijk	pag. 4
2 De ruimte voor sport en recreatie	pag. 5
3 Het onderwijs is de sleutel	pag. 6
4 Burgers en bestuur, allemaal Texelaars	pag. 6
5 Wonen voor jong en oud	pag. 8
6 Veiligheid binnen en buiten	pag. 8
7 De jeugd gezond en betrokken	pag. 9
8 Ouderen ondersteund en verzorgd	pag. 9
9 Een goed milieu, wat doen we er aan... ..	pag. 10
10 Ruimte, natuur, landschap, Texels buiten	pag. 10
11 Kunst en cultuur, twee verschillende begrippen	pag. 12
12 Mobiliteit over de weg en het water	pag. 12

De inhoudsopgave is gemaakt volgens de indeling van de gemeentebegroting en niet in de volgorde van belangrijkheid. Elk punt is een programma dat wordt besproken tijdens onderhandelingen tussen de diverse politieke partijen. Uit die besprekingen volgt een collegeprogramma met punten uit de verkiezingsprogramma's van de coalitiepartijen. Het collegeprogramma is dan weer de richtlijn voor de komende vier jaar.

Vertrouwen in mensen

Inleiding

Vertrouwen in mensen. Dat is het motto van 25 jaar CDA. Wat ons betreft blijft dat motto de komende vier jaar actueel. Wij vertrouwen erop dat mensen een samenleving willen, waarin iedereen telt. Waar het de normaalste zaak van de wereld is dat je elkaar een handje helpt. Waar men elkaar respecteert.

Het CDA slaat nieuwe wegen in en is tegelijkertijd waardevast. De samenleving staat centraal, niet de overheid en niet de markt. Het CDA staat voor goed rentmeesterschap. Dat wil zeggen dat wij willen zorgen voor het behoud van de kwaliteit van de Texelse leefomgeving. Het CDA vindt dit een zorg van iedereen, zowel van de politiek als van de inwoners.

Het CDA op Texel wil voor alle Texelaars iets te betekenen hebben. Het hebben van werk is voor iedereen van belang. We maken ons per traditie sterk voor het gehele midden- en kleinbedrijf. Voor boeren en vissers, voor mensen uit het toerisme en uit de dienstverlening. Daarbij gaat het over werkgevers én over werknemers. En natuurlijk over jong én oud.

Het CDA op Texel is een partij met een eigen geluid en een constructieve bijdrage. De afdeling heeft zich de afgelopen vier jaar verjongd en verbreed en vormt zo een afspiegeling van onze samenleving. Wij willen onze kennis en ervaring op een enthousiaste en vernieuwde manier inbrengen. Hieronder alvast een greep:

Het CDA wil

- zuinig zijn met de tijd en het geld van de Texelaars, wanneer die zaken doen met de gemeente
- de gemeentelijke regelgeving drastisch verminderen en kritisch kijken of de gemeente geen overbodige dingen doet
- het gemeentelijke huishoudboekje op orde brengen zonder gemeentelijke lastenverhoging voor de inwoners invoeren
- constructief meedenken en meebeslissen over het reilen en zeilen van Texel.

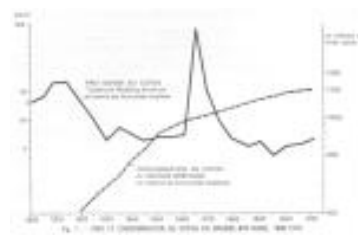
Het CDA wil ook

- aan de gang voor een gunstig ondernemersklimaat voor alle sectoren en investeren in de leefbaarheid van de dorpen met ruimte voor woningen en bedrijvigheid
- de diversiteit van het Texelse landschap in stand houden en de leefbaarheid en levendigheid in het buitengebied garanderen
- de kwaliteit van de zorg voor ouderen en van de thuiszorg behouden
- de jeugd betrekken en waarnodig zorg bieden, met aandacht voor de rol van de ouders
- zorgen voor een betere route voor het verkeer van De Waal, Oosterend en Oudeschild naar 't Horntje en een optimale ontsluiting van de veerhaven in Den Helder.

We gaan weer een nieuwe raadsperiode tegemoet. Het is dan ook het moment om alles weer eens op een rijtje te zetten. Dat heeft het CDA met plezier gedaan. De Texelse gemeenschap verdient een bestuur met een frisse aanpak. Het CDA heeft er de ideeën én de kandidaten voor!

1. De diversiteit in de economie is belangrijk

Het CDA komt traditiegetrouw op voor de belangen van het midden- en kleinbedrijf. De diversiteit in de economie die we nu kennen, moet blijven bestaan. Daardoor houden we Texel leefbaar en levendig, ook in de ogen van de toerist. Naast cultuurhistorie en de natuur vindt het CDA de bedrijvigheid minstens zo belangrijk voor de uitstraling van het eiland. Texel is immers geen museum, maar een karakteristiek eiland waar geleefd wordt. Om de diversiteit in de economie te stimuleren, moet de regelgeving eenvoudiger.

De gemeente moet vooral NIET op de stoel van de ondernemer gaan zitten, laat staan op die van de bank. Zij gaat in grote lijnen over de locaties en het milieu en over de veiligheid. Volgens het CDA gaan de inwoners zelf over de details. Ze bepalen zelf of ze willen bouwen en hoe ze hun gebouwen vervolgens willen gebruiken. Bovendien is het voor risico van de ondernemer zelf, als die wil bouwen. Hij of zij hoeft van het CDA geen verantwoording aan de gemeente af te leggen over de verwachte winstgevendheid. De gemeente moet de voorwaarden scheppen voor een gunstig ondernemersklimaat. Daarbij horen een ontwikkelingsgerichte en pro-actieve benadering en het vermogen om eventuele problemen op te lossen.

Landbouw

(1) **Agrarische bedrijven hebben baat bij meer bewegingsvrijheid.**

De agrariër op Texel verbreedt en/of specialiseert zijn bedrijf. De gemeente moet hieraan volop kansen geven. Voor sommige agrariërs betekent verbreding de enige kans om te overleven. Landbouw en toerisme kunnen elkaar dan prima versterken. Het CDA wil daarom dat schapenhouders en andere agrariërs direct profiteren van ondersteunende maatregelen. Op deze manier wordt het beheer van dit oude cultuurland ook op termijn veiliggesteld. Als de gemeente eisen stelt, moet die er ook geld voor over hebben. Voor de agrariër in de gespecialiseerde landbouw, zoals de veehouderij en de gewasteeft, zijn er nog volop kansen via schaalvergroting. En het CDA maakt zich ook sterk voor de kleine agrarische ondernemer.

Visserij

(2) **De gemeente moet de visserij steunen waar mogelijk.**

Door de dreiging van structureel hoge energie prijzen zit de visserij sector in slecht weer. De visserij steekt in op stabiele platvis quota voor meerdere jaren en kiest er voor om hier haar beleid op af te stemmen. De lokale vloot bestaat uit elf grote Noordzee kotters, vier eurokotters en vier garnalenschepen. Voor de Texelse visserij is de bestaande vloot uitgangspunt voor de komende jaren, naar verwachting zal de vloot niet verder inkrimpen. De gemeente heeft weinig of geen instrumenten om het visserijbeleid daadwerkelijk te innoveren of te initiëren.

Wij kijken net als de vissers kritisch naar het instellen van een Wereld Erfgoed status voor de Waddenzee. Naast ecologie moeten er ook vergelijkbare mogelijkheden zijn voor economie.

(3) **De visserij is een belangrijke gebruiker van de haven van Oudeschild.**

Het CDA is van mening dat als de haven van Oudeschild in gemeentehanden komt, zij de visserij moet zien als belangrijke gebruiker. Wij ondersteunen de belangrijke thuishavenfunctie van de lokale vloot. De haven zal te allen tijde de concurrentie met vergelijkbare visserijhavens moeten kunnen doorstaan.

Toerisme

(4) **Arm en rijk moet op Texel op vakantie kunnen.**

Een vakantie op Texel moet ook voor mensen met een kleine beurs betaalbaar blijven. Wij mogen ons als toeristisch eiland niet uit de markt prijzen. Texel heeft een goede naam. Het is aan de branche zelf om dat ook in de toekomst waar te maken. Diversiteit in het aanbod vindt het CDA een belangrijk agendapunt, waar het nieuwe kennisinstituut voor het toerisme aanbevelingen kan doen. Dit is ook de plek waarin diverse toeristische partijen het Recreatiebeleidsplan tegen het licht kunnen houden

(5) **Minder gemeentelijke regels voor de toeristische sector.**

Voor vakantieparken kunnen de oppervlaktegrens en de erfgransbepaling worden losgelaten. Desgewenst moet zelfs lintbebouwing mogelijk zijn, zoals dat ook in de dorpen het geval is. De toerist stelt prijs op een karakteristiek eiland, maar zwijgt in het waarderingsonderzoek van het VVV over de accommodaties. Daar ligt dus nog een uitdaging voor de branche. Voor de gemeente is beeldkwaliteit terecht belangrijk. Maar

volgens ons gaat de gemeente alleen over de buitenkant van het park, oftewel de inpassing in het landschap, en de beheerder over de inrichting. Ook hier geldt dus dat de ondernemer het beste zelf een keuze kan maken, waardoor er ruimte komt voor variatie in het aanbod.

- (6) **De gemeente moet bijdragen aan de VVV, maar niet meer dan de anderen!**
De gemeente draagt samen met de TESO, TVL en TVO eenzelfde bedrag bij aan de promotie van Texel. Dit gebeurt via de afgesproken VVV-bijdrage. Deze bijdrage is terecht, want alle Texelaars profiteren direct of indirect van het toerisme. De VVV moet wel haar positie behouden binnen de toeristenbranche. Deze organisatie voor de Texelpromotie mag in géén geval terechtkomen onder een gemeentelijke paraplu.
- (7) **De noodcamping raakt op termijn overbodig.**
Elk jaar moet het voormalige voetbalveld van de Texelse Boys weer worden ingericht en bemand als noodcamping. Gelet op de bezetting van de kampeerterreinen op het eiland is dat lang niet altijd nodig. Vooral nu de zomervakantie door de 'Bouwvak' is gespreid, wordt er minder vaak gebruik gemaakt van de noodcamping. Toegegeven, het is een weersafhankelijk onderwerp. Maar voordat we nieuwe investeringen doen, kunnen we ook eens naar andere oplossingen kijken.
- (8) **Houd toeristische slaapplekken in de dorpen en het maximum bedden op 47.000.**
Er is op dit moment een goede balans tussen de concentratie en spreiding van de toeristische slaapplekken op Texel. De huidige verdeling van de bedden is in het belang van de leefbaarheid in de dorpen. Het CDA wil daarom geen vrije verhandeling en 'gesleep' met bedden over het eiland, maar alleen binnen het postcodegebied. De grens van 47.000 bedden (waarvan 2000 in de ijskast) biedt ruim voldoende opvangcapaciteit. Het is ook niet wenselijk dat deze grens wordt overschreden. De rust en de ruimte, waarvoor toeristen (hoofdzakelijk) naar het eiland komen, kunnen dan in het geding komen.

Dienstensector

- (9) **De gemeente moet ondernemingen in de dienstensector ondersteunen.**
De dienstensector wordt steeds belangrijker op Texel. Het CDA is traditioneel de belangenbehartiger voor het midden- en kleinbedrijf. Het is belangrijk dat ook deze sector profiteert van minder gemeentelijke regels. Verder moeten we bij de selectie van grote bouwbedrijven voor gemeentelijke projecten laten meewegen of men het voornemen heeft om met Texelse onderaannemers te werken. Dit moet blijken uit het bestek.
- (10) **In bestemmingsplannen moet rekening gehouden worden met de dienstensector.**
Texel wordt hoe langer hoe meer afhankelijk van het toerisme en dat bergt een gevaar in zich. Wanneer het daar immers eens iets minder gaat, is dat gelijk een flinke klap. Wij denken dat het helemaal niet nodig is. We hebben op Texel fabrieken en productiebedrijven, waarvan veel Texelaars dachten dat zoiets onmogelijk op Texel kon. Zo zijn er meer nieuwe initiatieven. Starters in deze sector hebben wel gunstige voorwaarden nodig en die zijn er nu vaak juist niet. Deze bedrijven hebben bijvoorbeeld een zwaardere milieuvergunning nodig. Bedrijfswoningen op bedrijventerreinen krijgen nu soms een normale woonbestemming en dan staan die woningen te dichtbij, waardoor er geen vergunning verleend kan worden. Het CDA wil dan ook dat het afgelopen is met het omzetten van de woonbestemming.
- (11) **Er moet voldoende vestigingsmogelijkheden komen voor de dienstensector.**
Er moet verder worden gewerkt aan de in ontwikkeling zijnde bedrijventerreinen. Daarnaast zal vrijkomende agrarische bebouwing bijvoorbeeld juist voor deze sector beschikbaar moeten zijn. Het ziet er naar uit dat, wanneer alle te ontwikkelen bedrijventerreinen beschikbaar zijn, er nog een aantal hectares (!) tekort zal zijn om te voldoen aan de vraag.

Sociale economie

- (12) **De Sociale Werkplaats De Bolder verdient alle waardering.**
De Bolder heeft een plaats in het hart van het CDA. Het is een goede werkgever voor mensen die vanwege hun beperking niet aan de slag kunnen in een regulier bedrijf. Wij kijken met zorg naar de toekomst, wanneer de landelijke criteria zwaarder worden voor de instroom van personeel in sociale werkplaatsen. Tegelijkertijd nodigt het rijk de gemeenten uit om in het kader van reïntegratie met creatieve oplossingen te komen om mensen binnen de samenleving te houden. Het CDA wil daarmee aan de slag.
- (13) **Ondersteuning voor vrijwilligerswerk.**
De ondersteuning van het vrijwilligerswerk is een speerpunt voor het CDA. De nieuwe Wet Werk en Bijstand geeft de gemeente middelen om ook de diegenen die geen werk kunnen uitvoeren, structuur en betrokkenheid te bieden via vrijwilligerswerk.

2. De ruimte voor sport en recreatie

Texel biedt een groot aantal mogelijkheden voor sport en recreatie. Zowel op sportlocaties binnen en buiten als in de natuur. Er zijn tal van bedrijven die werkzaam zijn voor zowel de Texelaar als de toerist. Ondernemers moeten zelf inspelen op de recreatiebehoefte van vooral de jonge toerist. Maar ook andere organisaties, zoals de musea, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten hebben een functie binnen de recreatie. Vernieuwing blijft nodig en moet worden gestimuleerd door de gemeente. We moeten open staan voor nieuwe initiatieven.

- (14) **Het kunstgrasveld voor Texel 94 is geen overbodige luxe.**
De gemeente mag voor verenigingen niet de luxe subsidiëren. Het kunstgrasveld voor Texel 94 is volgens het CDA echter geen investering in luxe, maar in efficiency en een oplossing van het ruimteprobleem. Texel 94 moet immers twee terreinen inleveren voor het nieuwe gemeentehuis. De enorme stijging van het ledental bij het voetbal wettigt deze uitgave. De aanwas bestaat, ook landelijk, vooral uit meisjes. Dit is een inhaalslag, we bedenken dat alles wat er voor de sport wordt gebouwd, tot nu toe toch vooral door jongens wordt gebruikt.
- (15) **Gemeentelijk zwembad Molenkoog is een basisvoorziening voor Texelaars.**
Het enorme aantal bezoekers, jong en oud, wettigt ook hier de uitgave. Daarbij komt dat eilanders de mogelijkheid moeten krijgen om te kunnen zwemmen. Het schoolzwemmen in Molenkoog is daarbij onmisbaar. Ten slotte heeft het bad ook nog een sociale functie voor jong en oud. We willen onderzoeken of het bad niet wat vroeger op de dag open kan, zodat er meer mensen vóór hun werk kunnen zwemmen.
- (16) **Sportservice Texel mag niet ten prooi vallen aan bezuinigingen.**
Sportservice Texel bewijst uitstekende activiteiten voor alle leeftijdscategorieën. Ze draagt op een constructieve manier bij aan het programma Texel Breed in de Sport.

3. Het onderwijs is de sleutel

Het is belangrijk veel aandacht te schenken aan jongeren en hun toekomst. Geschoolde en gemotiveerde jongeren zijn onmisbaar voor de toekomst van Texel. Zij zijn degenen die de eilandeconomie draaiende moeten houden.

- (17) **Eind 2007 kritisch kijken naar kosten en kwaliteit van het onderhoud van de scholen.**
De gemeente is onderhoudsplichtig aan alle scholen op Texel. Het onderhoud moet dus verantwoord gebeuren tegen redelijke kosten. De proef om het bouwbeheer van de scholen bij de diverse directies te leggen, is volgens het CDA een oneigenlijk en onzalig plan. De directies zijn er voor het onderwijs. Het plan kan alleen maar leiden tot meerkosten, terwijl het ambtelijke apparaat toch ondersteuning moet bieden.
- (18) **We moeten alles uit de kast halen om schooluitval te voorkomen.**
De Wet Maatschappelijke Ondersteuning is ook gericht op jongeren. Deze wet stelt dat de gemeente uiterlijk in 2010 een loket moet hebben, dat risicjongeren volgt en behoedt voor schooluitval. Het CDA wil graag dat de gemeente hierop tijdig anticipeert en alvast een eigen beleid formuleert en zorgt voor een vangnet.

4. Burgers en bestuur, de gemeente, dat zijn we allemaal

- (19) **Het CDA staat open voor burgerinitiatieven.**
De Texelaars zijn erg betrokken bij allerlei zaken die zich op het eiland afspelen. Toch vinden veel mensen dat ze dat te weinig binding hebben met het bestuur. En dat terwijl de Texelaars veel invloed kunnen uitoefenen op de politiek. Het CDA wijst erop dat inwoners de fractievergaderingen van de politieke partijen kunnen bezoeken om hun belangen te behartigen. Bij de fractievergaderingen van het CDA is iedereen welkom. De onderwerpen die we bespreken, zullen we zoveel mogelijk van tevoren bekendmaken. Vanzelfsprekend zal het CDA regelmatig eigen onderwerpen op de agenda zetten en hiervoor belangstellenden uitnodigen.

(20) De publieke tribune moet toegankelijk worden.

De gemeente heeft de inwoners uitgenodigd als gast van de Raad. Daarnaast kunnen mensen inspreken bij de commissievergaderingen. Het CDA vindt dat een goede zaak, omdat het werkt. Niet iedereen wil echter een hele raadsvergadering bijwonen. Het kan zijn dat een bezoeker zich alleen voor bepaalde punten interesseert. Het is nu niet makkelijk om ongezien de zaal in- of uit te stappen. Het CDA vindt het belangrijk dat de drempel letterlijk wat lager wordt om een vergadering te volgen. Het nieuwe gemeentehuis moet een publieke tribune krijgen waar een vrije in- en uitloop mogelijk is.

(21) Dorpscommissies spelen een belangrijke rol in toekomst van de dorpen.

De omgevingsplannen voor dorpen zetten de deur open voor decentralisatie van het gemeentelijke beleid. De plannen die nu door de dorpscommissies worden gemaakt, verdienen de steun van het nieuwe College. Wij staan ervoor om mensen al bij het eerste stadium van beleidsvorming te betrekken. De gemeente kan een voorzet geven, maar moet ook op tijd de zaken weer loslaten. 'Samen aan het stuur'.

(22) Het CDA staat voor 'Minder regels' en wil de gemeentelijke regelgeving terugdringen met 20%.

Er zijn regels en afspraken nodig om een gemeenschap leefbaar en veilig te houden voor jong en oud. Wij vinden echter dat alleen die regels overeind moeten blijven, die er echt toe doen en die je ook kunt handhaven. Bovendien kan regelgeving vaak ook wel eenvoudiger. Daar heeft iedereen baat bij en het ontlast tegelijkertijd het ambtelijke

apparaat. Het CDA heeft de aanzet gegeven tot een gemeentelijke werkgroep, die bekijkt waar minder regels mogelijk zijn. Elke regel leidt immers weer tot een heel circus aan verantwoording en gemeentelijke administratie. Het CDA wil de regels niet ingewikkelder maken dan ze zijn. Mensen moeten naar eer en geweten kunnen handelen.

Aan de ambtenaren moet worden gevraagd om ook een bijdrage te leveren aan 'Minder regels'. In het bedrijfsleven gebeurt dit ook. Werknemers worden terecht aangemoedigd om met voorstellen te komen waardoor de bedrijfsvoering verbetert.

Het CDA wil kortom dat er gelet wordt op de tijd en het geld van de inwoners als die zaken doen met de gemeente. De gemeente moet de burgers zo goed mogelijk van dienst zijn, binnen redelijke grenzen.

(23) Efficiënt besturen met een klein en slagvaardig personeelsbestand.

De gemeente moet proberen haar eigen werkwijze beter te stroomlijnen. Het is beter om diensten uit te besteden als blijkt dat contractanten dit efficiënter kunnen. Daarnaast moet de gemeente kritisch zijn bij het inhuren van externe bureaus en daarop besparen als het mogelijk is. De eigen ambtenaren gaan dus vóór bij de werkverdeling. Verder is het binnenhalen van subsidies voor onderzoek vaak duurkoop, want de gemeente moet meestal zelf ook een bijdrage leveren. Als blijkt dat het dualisme ertoe leidt dat wethouders een soort veredelde ambtenaren worden, dan moet het wethouderschap worden afgeschaft en vervangen worden door een managementteam.

(24) Bouw kanjerprojecten moet binnen de budgetten blijven.

Het totale bouwplaatje van het nieuwe gemeentehuis moet binnen het afgesproken budget blijven. Ook als er nieuwe wensen op tafel komen! Onder deze voorwaarde heeft het CDA in meerderheid ingestemd met de bouw. Ditzelfde geldt voor de andere grote projecten. Afspraak is afspraak.

(25) Geen lastenverhoging doorvoeren.

De gemeentelijke begroting vertoont een behoorlijk groot gat. Dat moet worden opgelost. Het staat voor het CDA buiten kijf dat de gemeentelijke lasten voor de inwoners niet meer dan trendmatig mogen stijgen.

(26) Elke vier jaar een kerntakendiscussie: ijen en herijen.

Het takenpakket van de gemeente staat ter discussie. Voorbeelden van typische gemeentelijke taken zijn de ruimtelijke ordening en de zorg voor het welzijn van de Texelaars. Ook de zorg voor het landschap is een kerntaak van de gemeente, want we moeten zuinig zijn op ons eiland. Maar hoe meer kerntaken, hoe hoger de uitgaven. Het CDA wil het huussie bij het skuurtje houden door de kerntaken eenvoudig en duidelijk te houden en waar mogelijk af te slanken.

5. Wonen voor jong en oud

Onder het CDA wethouderschap is een begin gemaakt met de bouw van veel nieuwe woningen. Zo kunnen de wachtlijsten worden weggewerkt. Maar we zijn er nog niet....

(27) **In de buitendorpen moet woningbouw mogelijk blijven.**

Door massale protesten bij de provincie heeft de gemeente de kans gekregen om te bouwen. Onder het CDA-wethouderschap is met dit bouwen een voortvarend begin gemaakt. Mensen willen langer zelfstandig wonen en kunnen dit nu ook. In dit verband volgt het CDA de ontwikkelingen binnen Vitaal Texel met belangstelling. Maar niet iedereen, jong of oud, wil in Den Burg wonen. Daarom moet er in de bestemmingsplannen voor de buitendorpen ruimte blijven voor woningbouw. We moeten hier bouwen naar behoefte, waarvan de omvang bekend moet zijn. Een woonbehoefte onderzoek is dan ook op zijn plaats.

(28) **CDA steunt het Bouwberaad nieuwe stijl.**

Onder het CDA-wethouderschap is het nieuwe Bouwberaad ingesteld. Deze manier van werken moet garant staan voor een snelle afwikkeling van eenvoudige bouwaanvragen. Wij volgen dit initiatief met belangstelling en zullen erop toezien dat het beoogde doel wordt bereikt.

(29) **We moeten bouwen voor jong en oud.**

Het CDA vindt dat er gebouwd moet worden voor kleine én grote huishoudens. Zowel jongeren als ouderen vormen kleine huishoudens. Beide groepen stellen vrijwel dezelfde eisen aan hun woning: iedereen wil een extra kamer. Het CDA wil dat de woningbouw hierop inspeelt en gaat bouwen voor ofwel grote ofwel kleine huishoudens. Bij dat laatste is het van belang te weten dat ouderen op Texel behoefte hebben aan een logeerkamer voor hun kinderen die op de vaste wal wonen en bij hun bezoek aan hun ouders overnachten. Starters kunnen die extra kamer gebruiken als studeerkamer. Gezinnen echter hebben behoefte aan méér kamers en vormen dus een andere categorie.

(30) **De dorpssteunpunten zijn goed initiatief.**

Armoede kan leiden tot sociale uitsluiting en afzondering. Het CDA vindt dat ook mensen met minder inkomen de gelegenheid moeten krijgen om deel te nemen aan de samenleving. Het is goed dat de Wet Maatschappelijke Ondersteuning de verantwoordelijkheid voor leefbaarheid bij de gemeente neerlegt. Het grote voordeel is dat de gemeente de mogelijkheid krijgt om zelf het geld te verdelen.

6. Veiligheid binnen en buiten

(31) **Er bestaat geen 100% brandveiligheid.**

Het is niet nodig om te voldoen aan bovenwettelijke eisen van brandveiligheid. Die investeringen leiden alleen maar tot hogere kosten, terwijl we weten dat geen enkel gebouw 100% brandveilig kan zijn. Laten we ons aan de rijksvoorschriften houden en niet alle gemeentelijke openbare gebouwen, bestaand of nog te bouwen, met extra maatregelen opzadelen.

(32) **Goede naam als veilig eiland behouden.**

Het CDA vindt het belangrijk dat Texel bekend blijft staan als een veilig eiland. Daarvoor blijven gemeentelijke maatregelen nodig, zoals het inzetten van de dorpswacht en publiekscampagnes. Een ontspannen sfeer en een bloeiend uitgaansleven gaan niet zonder meer samen. Elke kustgemeente kampt met het probleem van de openbare orde. In de nachtelijke uren zorgt het alcoholgebruik (zomer en winter) voor grensoverschrijdend gedrag, ongeregelheden en geweld. We moeten de grenzen bewaken, zodat iedereen zich daaraan houdt. Dat is niet alleen belangrijk voor het uitgaand publiek (en toeristen), maar ook voor de eigen jeugd in het bijzonder. De gemeente doet er goed aan om door te gaan op de ingeslagen weg en voortdurend de vinger aan de pols te houden. De politie moet op sterkte blijven en vergrijpen kunnen aanpakken, waar mogelijk via een 'lik-op-stuk' beleid. Centralisatie mag dit niet in de weg staan.

(33) **Criminaliteitspreventie voor jongeren is belangrijk.**

De politie oogst veel waardering als het gaat om criminaliteitspreventie. Tijdens huisbezoeken ondersteunen zij ouders van jongeren die in de fout zijn gegaan. Daarnaast toont de politie een goede inzet bij groepsconflicten op school. Het CDA juicht dit toe.

7. De jeugd gezond en betrokken

(34) **Opvoedingsondersteuning verdient meer aandacht.**

Het CDA legt de verantwoordelijkheid voor de opvoeding bij de ouders. Maar de bescherming van kinderen en jongeren tegen onrecht of uitval is uitdrukkelijk een gemeentelijke taak. De Jeugdhulpverlening moet dan ook op Texel gevestigd blijven. Speciale aandacht is nodig voor ouders die ondersteuning nodig hebben bij de opvoeding. Consultatiebureaus gaan hierin een grotere rol krijgen. Vaak ontstaan problemen immers al als de kinderen nog klein zijn. Maar ook voor ouders van pubers kan (lichte) ondersteuning belangrijk zijn. Met een beetje begeleiding kunnen problemen voor de toekomst vaak worden voorkomen.

(35) **Overmatig alcoholgebruik moet worden aangepakt.**

Texel is ook voor de 'eigen' jongeren een echt uitgaanseiland. Velen van hen werken bovendien in de horeca. Alcohol en drugs vormen daarbij een risico voor de gezondheid. Veel meer dan vroeger zijn jongeren in staat om tijdens het weekend grote hoeveelheden alcohol te drinken. Op middellange termijn kunnen de gevolgen onomkeerbaar zijn. Het kan zelfs leiden tot alcoholisme op relatief jonge leeftijd! Als gevolg daarvan kunnen jongeren thuis of op het werk in de problemen raken. Dit is niet wenselijk voor de jongeren én niet voor de Texelse gemeenschap. De ouders moeten zich meer bewust worden van de risico's. Publieksacties en gerichte maatregelen tegen overmatig alcoholgebruik zijn daarom nodig.

(36) **De Jongeren Gemeenteraad moet blijven.**

In deze raad leren jongeren wat het is om voor de gemeenschap te denken en met gemeenschapsgeld om te gaan. In het algemeen geldt: gaat het over de belangen van jongeren, betrek hen dan bij de gesprekken. Dat is dé manier om jongerenparticipatie van de grond te krijgen. Scholen en het jongerenwerk kunnen hierbij ondersteunen.

(37) **Ontmoetingsplekken voor jongeren moeten blijven.**

Voorzieningen als Time Out, het skatepark en de oefenkelders fungeren als plekken waar jongeren elkaar ontmoeten en zich kunnen ontplooiën. Het CDA vindt dat het beheer thuishoort bij het jongerenwerk. De medewerkers kunnen de jongeren zo makkelijker motiveren voor activiteiten. Bovendien houden zij een oogje in het zeil. Het is wel een speerpunt dat jongeren leren dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor het gebruik van de voorzieningen.

(38) **Jongerenwerk zorgt voor begeleiding van jongerencaravans.**

Jongeren willen graag een eigen plekje. Dit wordt door de gemeente terecht ondersteund met de gedoogregeling voor jongerencaravans. De terreineigenaar heeft de taak om een oogje in het zeil te houden. Vanzelfsprekend moet ook het jongerenwerk een rol blijven spelen. Zij ondersteunt bij de organisatie, houdt toezicht, betreft ouders bij het caravangebeuren en stimuleert jongeren om deel te nemen aan activiteiten.

8. Ouderen ondersteund en verzorgd

(39) **Kwaliteit thuiszorg moeten we waarborgen.**

De thuiszorg is op dit moment goed georganiseerd. Zowel de huishoudelijke en gespecialiseerde thuiszorg als de wijkverpleging functioneren naar tevredenheid. Door de Wet Maatschappelijke Ondersteuning wordt de gemeente straks verantwoordelijk voor de thuiszorg. Het CDA vindt het vanzelfsprekend om tegen die tijd met de huidige uitvoeringsinstantie Corbis Plus in zee te gaan, in plaats van te experimenteren met andere zorgaanbieders.

(40) **Inkomenstoets instellen bij verdeling van de zorg. De papierwinkel mag daarbij niet leiden tot "een paarse krokodil".**

Kent u hem nog, de paarse krokodil van de Ster, die model staat voor de bureaucratie? Wij vinden dat zaken doen met de gemeente niet al te veel tijd en geld van de inwoners mag kosten, dus moeten er ook niet te veel formulieren aan te pas komen. Met de komst van de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning wordt ook de thuiszorg bij de gemeente neergelegd. Die zorg moet wel betaalbaar blijven. Het idee van een eigen bijdrage naar inkomen voor de zorg, vinden wij goed. Er komen steeds meer oudere mensen, dus de zorg gaat meer geld kosten. Maar ook armere mensen moeten kunnen rekenen op zorg. Want het gemiddelde inkomen op Texel is niet hoog en sommigen leven zelfs in armoede. Met een inkomensafhankelijke bijdrage geldt: wie het kan betalen, betaalt iets meer dan de mensen die het minder breed hebben. .

- (41) **Gemeente moet geen voorloper zijn bij Wet Maatschappelijke Ondersteuning.**
Bij de invoering van de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning moet de gemeente geen voorloper zijn, maar zo lang mogelijk het eigen beleid voeren dat werkt. De WMO zal gevolgen hebben voor de organisatie van de hele welzijnstak. Bij de overdracht van de thuiszorg van het rijk naar de gemeentes, zien we dat het rijk zich tot in detail met de uitvoering bemoeit. De discussie binnen de gemeente is daarmee alweer vrij snel achterhaald. De ambtenaren hoeven van ons het wiel niet opnieuw uit te vinden. Dat scheelt tijd en geld.
- (42) **Zorg voor gehandicapten.**
De gemeente heeft de plicht om gehandicapten te raadplegen bij relevant beleid. Het CDA wil zich ook graag laten informeren over de zaken die voor deze groep Texelaars van belang zijn.

10. Een goed milieu, wat doen we er aan...

- (43) **Duurzame energie is een positieve ontwikkeling.**
Het CDA staat positief ten opzichte van alle vormen van duurzame energie. Biovergisting kan een goede manier zijn om Texel zelfvoorzienend te maken als het gaat om energie. Het aan- en afvoeren van oogst- en meststoffen horen daar nu eenmaal bij. De locatiekeuze moet daarom wel zorgvuldig gebeuren. Datzelfde geldt ook bij de productie van windenergie en zonne-energie. We willen een onderzoek naar het kostenplaatje van alternatieve energie voor het gemeentelijke wagenpark.
- (44) **Gescheiden waterafvoer toepassen bij in principe alle bouw.**
Vuil water en hemelwater moeten gescheiden worden afgevoerd. Als de regen vanaf de daken rechtstreeks naar de sloot wordt geleid in plaats van door het riool, dan ontlast dat het riool en ook de pompinstallaties. Deze gaan dan langer mee. Het hemelwater hoeft dan ook niet meer te worden gezuiverd en dat scheelt weer in de zuiveringskosten. Als de gescheiden afvoer wordt aangelegd, kan waar nodig het riool ook direct worden gerenoveerd. Maar er moet altijd eerst een controle plaatsvinden om te kijken of de sloten en duikers wel genoeg capaciteit hebben. Is dat niet het geval, dan moet dat eerst worden aangepakt. Pas daarna kan de gescheiden waterafvoer naar behoren functioneren.

11. Ruimte, landschap en natuur: Texels buiten

Diversiteit van het landschap is essentieel voor het leven op Texel. Niet alleen voor de inwoners van ons eiland, maar ook voor de beleving van de toerist. Iedereen geniet daarvan. Het buitengebied is allang niet meer alleen voor de boeren, de vrijkomende agrarische bebouwing is ook heel geschikt voor andere ambachtelijke ondernemers. Het cultuurland is dynamisch en moet dat ook blijven. Mensen die in het buitengebied alleen maar wonen, moeten zich realiseren dat er ook gewerkt moet worden. Wie absolute rust wil, kan die altijd vinden in de vele natuurgebieden die Texel rijk is. Het Natuur en landschapsbeleidsplan vormt voor het CDA het uitgangspunt voor beleid op de lange termijn.

Bestemmingsplannen

- (45) **Aantal bestemmingsplannen drastisch terugbrengen.**
Het moet mogelijk zijn om voor elk dorp één bestemmingsplan te maken, met zo mogelijk éénzelfde pakket aan planvoorschriften. Dat zet zoden aan de dijk als het gaat om vereenvoudigde regelgeving.
- (46) **Meer variatie in bouwstijlen.**
Bestemmingsplannen zijn oorspronkelijk bedoeld om de burger rechtszekerheid te geven bij het bouwen. We moeten niet uitsluitend conserverend willen bestemmen. We bereiken dan precies het tegenovergestelde van wat de bedoeling was. De plannen vormen nu vaak een rem op de variatie en bouwmogelijkheden. Onder het CDA wethouderschap is een grote inhaalslag gemaakt bij de actualisatie van de bestemmingsplannen. Bij verdere actualisatie moet er ruimte zijn voor nieuwe ontwikkelingen. Bij de uitwerking moet er, aan de hand van beeldkwaliteitplannen, gelijk op worden gewerkt met de ontwikkelaars.
- (47) **Betrek bewoners in het voortraject van het plan Buitengebied.**
We hebben hiermee ervaring opgedaan tijdens de bestemming van vrijkomende agrarische bebouwing. Dat is heel goed bevallen. Het CDA staat dan ook voor een nieuwe benadering van keukentafelgesprekken, waarin buurtbewoners en het bestuur met elkaar in gesprek gaan. De gemeente gaat in grote lijnen over de locaties, het milieu en de veiligheid. Volgens het CDA gaan de inwoners over de details. Ze bepalen zelf of ze willen bouwen en hoe ze deze gebouwen vervolgens willen gebruiken.

Landschap en natuur

(48) **Het CDA ondersteunt het gemeentelijke monumentenbeleid.**

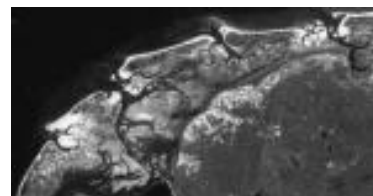
Het gemeentelijke monumentenbeleid verdient voortdurende aandacht. Natuur en landschap zijn immers het visitekaartje van het eiland. Het CDA wil het monumentenbeleid hoog op de politieke agenda plaatsen en heeft daar ook geld voor over.. Het is belangrijk dat schapenboeten, kerken, oude boerderijen en karakteristieke dorpswoningen in goede staat van onderhoud blijven. De stichting Dorpsherstel moet daarin haar functie kunnen blijven vervullen.

(49) **De natuur moet bereikbaar blijven voor Texelaar en toerist.**

Het CDA wil een goede bereikbaarheid van natuurgebieden. Ook mensen die zijn aanwezig op de auto moeten daar kunnen komen. Het wegennet in De Dennen moet daarom in stand worden gehouden. Het is belangrijk om hierover overeenstemming te bereiken met Staatsbosbeheer.

(50) **Het CDA volgt kritisch de discussie over de Werelderfgoed status voor de Waddenzee.**

Het Werelderfgoed staat internationaal hoog in aanzien. Het CDA echter staat op het standpunt dat er in de Waddenzee economische en recreatieve activiteiten mogelijk moeten blijven. We vinden dat door de Wereld Erfgoed status de beperkingen niet verder mogen toenemen. De Planologische Kern Beslissing, de Vogel en habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet bieden alle garanties voor behoud van de natuur. Maar de inwoners van Texel mogen niet worden gedegradeerd tot toeschouwers en het eiland mag niet verworden tot reservaat.

(51) **De agrarische natuurvereniging verdient blijvende steun van de gemeente.**

De agrarische sector is de hoeder van het open cultuurlandschap. Het weidevogelbeheer is van groot belang voor de naam van Texel als vogeleiland. Het akkerrandenbeheer is een verrijking voor het landschap. Het zorgt voor bloemrijke stroken rond de weilanden en biedt ook veilige broedplaatsen voor weidevogels. Het is een goede zaak dat het agrarisch natuurbeheer de controle op het onderhoud van de tuinwallen uitvoert.

(52) **Huidige bermbeheer is goed voor natuur en landschap.**

Bermbeheer wil zeggen dat slootkanten, bermen en tuinwallen in fasen worden gemaaid. Het maaisel wordt bovendien op tijd afgevoerd. Het geeft diverse planten en bloemen de kans om in de berm te groeien. Een gevarieerde en kleurrijke berm is een lust voor het oog van de Texelaar en toerist. In de planning voor het maaien moet echter wel rekening gehouden worden met het zicht vanwege de verkeersveiligheid

(53) **Het CDA is tegen versnippering van natuurgebied.**

Het CDA is voor robuuste gebieden. Versnippering van natuurgebied binnen het huidige landschap is dan niet wenselijk. Het leidt tot verlenging van de grens van natuurgebieden met landbouwgebieden en dus tot meer mogelijke verstoringen over en weer. Binnen het zoekgebied (= het gebied waarbinnen Natuurmonumenten agrarisch land mag opkopen) moet daarmee rekening worden gehouden, zo nodig dient er verkaveld te worden. Landbouw en natuur kunnen naast elkaar bestaan, maar moeten elkaar niet hinderen.

(54) **Zuinig zijn op het schaarse zoete water.**

We hebben het zoete water op Texel hard nodig. Het Masterplan Water wil garanderen dat de zoetwaterlens die onder het eiland ligt, voldoende beschermd wordt. Het is voor het CDA niet toelaatbaar om zout zeewater binnen te laten, ook niet ten behoeve van binnendijkse zilte natuur. Deze natuur kan ook buitendijks prima floreren. Het proces van verzilting moet actief worden tegengegaan.

(55) **Schapenfokkerij op Texel ondersteunen.**

Texel mag trots zijn op het eigen schapenras, de Texelaar, dat wereldfaam geniet vanwege de beveleedheid. De stamboekfokkers maken echter hoge kosten, die nauwelijks worden goedge maakt door de opbrengst. Het CDA wil de fokkerij financieel ondersteunen vanuit het budget voor het Landschapsbeleidsplan, ten behoeve van promotionele activiteiten in binnen en buitenland. Vanuit dit budget worden al restauratie van schapenboeten en de aanleg van tuinwallen gesubsidieerd. Terecht, want zij kenmerken het Texelse landschap. Het is zaak om ook het Texelse schaap in de wei te houden!

11. Kunst en cultuur, twee verschillende begrippen

(56) **Huur van Tussen de Banke niet afschaffen.**

De gemeente ondersteunt de beeldende kunsten met de exploitatie van tentoonstellingsruimte Tusse de Banke. Zij vraagt een huurbedrag dat de kosten van de openstelling dekt. Deze inkomsten vormen een luttel bedrag op de gemeentebegroting, dus de gemeente zal er niet veel van merken als dit wordt afgeschaft. Maar elke vorm van (vrije)tijdsbesteding kost geld en de gemeente betaalt tenslotte de kosten van ruimte al.

(57) **Huisvesting Radio Texel is toe aan vernieuwing.**

Radio Texel en de Lichtboei vervullen een belangrijke rol binnen de Texelse media. Als vrijwilligersorganisatie zorgen zij voor de verbinding van de Texelaar met de samenleving. Zij moeten kunnen blijven rekenen op subsidie. De gemeente moet oog hebben voor de gebrekkige huisvesting van Radio Texel.

(58) **Het gemeentearchief moet liefst op Texel blijven.**

Leden van de Historische Vereniging en vele andere Texelaars hebben belangstelling voor het gemeentearchief. Wij willen dit graag op Texel houden en toegankelijk voor Texelaars. De gemeente moet zich inspannen om een passende archiefruimte te vinden.

(59) **Ontwikkelingen onderwaterarcheologie zijn positief.**

Texel heeft absoluut een unieke positie op het gebied van onderwaterarcheologie. De Reede van Texel en de Noordzee liggen immers vol wrakken uit de VOC-tijd. Hieruit worden bijzondere voorwerpen uit het water opgedoken met een grote historische waarde. Het uitdragen daarvan geeft economische ontwikkelingskansen. Het is wellicht mogelijk om werkgelegenheid te scheppen met de exploitatie. Bovendien kunnen exposities het eilandtoerisme verder versterken.

12. Mobiliteit over de weg en het water

(60) **Laten we de Texelse wegen ook Texels houden.**

Het CDA wil graskeien langs de wegen waar dat nodig is. Zolang de verkeersveiligheid niet in gevaar komt, willen we geen overdadige belichting met veel borden, zoals nu te zien is bij sommige rotondes. Het mooie landschap moet bepalend zijn. Dus ook geen helgroene of rode stroken in het wegdek die de aandacht trekken en het kleurbeeld van het landschap verstoren.

(61) **Bereikbaarheid van veerhavens Den Helder verdient bijzondere gemeentelijke aandacht.**

De infrastructuur rond de veerhavens baren ons grote zorgen. De reistijd van en naar Texel wordt door de geringe doorstroming in Den Helder onacceptabel lang. De gemeente Texel moet haast betrachten bij het zoeken naar een oplossing in overleg met de provincie en de gemeente Den Helder.

(62) **Betere ontsluiting noodzakelijk van Oudeschild naar veerhaven 't Horntje.**

De veerhaven moet makkelijker bereikbaar worden voor het verkeer vanaf het bedrijventerrein en de werkhaven van Oudeschild en voor het verkeer van De Waal en Oosterend. De route voor al dit verkeer dwars over de haven van Oudeschild naar de veerhaven 't Horntje is omslachtig en gevaarlijk voor voetgangers. Zeker voor wat betreft het vrachtverkeer. Er zou een betere ontsluiting moeten komen vanaf de haven in Oudeschild naar de dijk of misschien wel van de Schilderweg naar de Leemkuilweg. Het moet worden voorkomen dat dit verkeer over Den Burg en dus langs OSG de Hoge Berg naar de veerhaven rijdt.

*Het CDA hoopt dat u zich kunt vinden in veel van wat u hebt gelezen!
Wilt U reageren? Mail dan naar ccschrama@hetnet.nl*